

Padělky? Možná falešná mistrovská díla

18. července 2012, Patricia Cohen

Zdroj:<http://www.nytimes.com/2012/07/19/arts/design/ken-perenyi-art-forger-now-sells-his-work-as-copies.html?pagewanted=all>

Téměř po tři desetiletí si Ken Perenyi vydělával paděláním děl oblíbených umělců z 18. a 19. století jako jsou Martin Johnson Heade, Gilbert Stuart a Charles Bird King. Pak se v roce 1998 u jeho dveří objevili dva agenti FBI, kteří se zdánlivě zajímali o pár obrazů prodaných v Christie's a Sotheby's, namalovaných umělcem Jamesem E. Buttersworthem. Ve skutečnosti se ale přišli podívat na jeho vlastní díla.

Během následujících pěti let ho FBI úzce sledovala – jeho díla, kde jsou prodávána, co si Perenyi říká s přáteli a společníky. Přestože žádný postih nepřišel, kontroly ho přiměly vytvořit tzv. „nový obchodní model“, tedy otevřené prodávání svých padělků jako kopií nejlepších mistrů. Ty si v Palm Beach koupili dekoratéri, starožitníci, profesionálové, obchodníci a další, kteří chtějí vypadat kulturně, ale bez placení vysokých částek.

„Všiml jsem si, že život, který jsem znal a miloval je pryč,“ řekl Perenyi o své kariéře podfukáře. Zatímco byl jeden z Perenyiho padělků na aukci vydražen za více než 700 tisíc dolarů, teď prodává téměř identická díla za pouhých 5 tisíc dolarů. Ve světě umění to může být ekvivalent tříkarátového zirkonu, který může být předváděn jako Tiffanyho diamant.

Jsou obrazy prodávány kupcům jako pravé?

„Během prvních pár let, kdy jsem zkoušel prodávat své obrazy zákonně, jsem nemohl říci, kam šly nebo co s nimi lidé udělali,“ řekl Ken Perenyi (63), při rozhovoru u něj doma. Za ním visí tři padělané obrazy od Butterswortha, podobné jachtám, které zpočátku přitáhly pozornost FBI. „Dnes mám ustálenou klientelu a prodávám pouze lidem, které znám.“

Přestože mnoho podniků prodává reprodukce výtvarného umění, jen pár z nich se může srovnávat se zručností Perenyie – nebo jeho pestrou minulostí. Jeho padělky, říká, financovaly extravagantní životní styl, který zahrnoval výlety do Evropy, luxusní restaurace, oblečení Versace a „absolutní svobodu.“ Detaily jeho činů jsou se objeví v připravované knize „Caveat Emptor: Tajný život amerického padělatele umění“ (Pegasus Book). Na trh je uvedena jako příznání a Perenyi, který je otevřený k diskuzi o svém životě podvodníka, je v bezpečí s vědomím, že promlčecí lhůta pro jeho padělky už uběhla.

Mluvčí FBI řekl, že se nemohou vyjadřovat s přesností k jeho případu, protože jeho složka, i když nějakou dobu neaktivní, nebyla uzavřena. Co se týče nakladatele knihy, ten říká, že právník rukopis prověřil. Pan Perenyi má také doklady k nějakým dílům, která poslal do aukce jako obchodník, ale která ve skutečnosti vytvořil. Perenyi tvrdí, že stovky jeho padělků jsou stále v oběhu. Občas se nějaký mihne („Je to jako narazit na starého přítele“) v aukčním

katalogu nebo v časopise. „Chybí mi to návykové vzrušení, kdy jsem obelhával experty,“ říká. „Pro mě to byl světlý sport.“

Mluvčí Sotheby's odmítl věc komentovat. Mluvčí Christie's řekl, že jména poskytovatelů děl jsou důvěrná, ale poznamenal, že dílo, které si Perenyi přisuzuje – zobrazení dvou kolibříků od Headeho, které bylo prodáno v roce 1993, je v autorově monografii, definitivním přehledu jeho práce. Autor Headova katalogu, Theodore E. Stebbins Jr., kurátor Amerického umění v Harvardském Muzeu Umění, řekl, že pokud je Perenyiova zpráva přesvědčivá, bude muset nechat dílo znovu prozkoumat.

Rozdíl mezi Perenyiovým legálním obchodem a zločinem je ten, že teď jasně říká, že jeho obrazy jsou reprodukce, přestože mají podpis autora. Za podvod se to považuje pouze tehdy, pokud někdo schválně dílo vydává za originál. Stále je ale velmi pyšný na své schopnosti. „Není nikdo, kdo dokáže to samé co já,“ řekl.

Vlastně je, v Evropě. John Myatt, britský padělatel, který strávil 4 měsíce ve vězení v roce 1999. Také prodává „pravé padělky“ pro skupinu galerií, které vlastní British publishing company. Prvotřídní umělci jako Myatt nebo Perenyi si můžou za své padělky se starými rámy, plátny a podklady říci poměrně vysoké ceny. Od 2 500 dolarů za malé kolibříky podepsané „Heade“ po 30 tisíc dolarů za rozměrné románské malby podle Panniniho.

Autentické obrazy přitahují sběratele z různých důvodů: umělcova představa, značná reputace, potenciální investice nebo nevýslovná tajuplnost originálů. Špičkové padělky ukáží jiný druh touhy: prestiž za zlomek ceny. „Některé jeho obrazy mám smíchané se skutečným uměním,“ říká Nancy Telese, nóbíl dáma z Palm Beach a dlouhodobá Perenyiova přítelkyně. Vlastní jeho verze od autorů Heade, Picasso, Modigliani, Miró a další. „Samozřejmě jsou mnohem levnější než pravé obrazy,“ řekla Nancy Telese. „Ale myslím si, že jeho díla se jim vyrovnají. Jsou tak krásná, detailně provedená. Je to jako to, co vidím v muzeích po celém světě.“ Diváci vzdychají, když vidí „Picassovy“ obrazy, říká. Většina lidí se neptá, jestli jsou pravé, ale když se zeptají, „říkám, že to jsou reprodukce“. Perenyi řekl, že další klienti nechtěli s reportérkou mluvit, protože jeho díla představují jako originály.

V galerii Trinity v Petrohradě, kam byla Perenyiova díla prodána, říká majitel Allan Abrams, že kupci jsou většinou „profesionální starší pár, který po celý život chtěl vlastnit dílo od určitého umělce a tohle je to nejpodobnější, co kdy mohou dostat.“ Impresionistické malby a mužské akty jsou prodávány nejvíce, říká pan Abrams, který od všech kupců požaduje podepsání dokladu, že ví, že kupují reprodukci.

Během interview Perenyi vytáhl několik velikých modrých plastových nádob a odendal jejich víka. Vevnitř byla hromada tence orámovaných pláten ve stylu malířů z 18. století - Francesca Guardiho a Panniniho, který maloval scénické pohlednice Benátek a prodával je britské šlechtě. Stovky dalších obrazů, které Perenyi vytvořil jsou uloženy v nedalekém bezpečném skladu. Zatímco rozmisťuje šestici Guardiho replik po zemi obývacího pokoje, říká, že si svou uměleckou techniku a forenziku vyvinul sám během práce pro restaurátora, který i rámoval obrazy. To když mu bylo něco přes dvacet let. Díky rozsáhlému zkoumání, pokusu a omylu zjistil, jak napodobovat znaky stáří: význačná pavoučí síť lámající malbu, malinké tečky mušího trusu a slizký zelený vzhled starého laku, když se na něj podívá ultrafialovým

světlem. Jeden z jeho nejlepších, říká, byl obraz mučenky ve stylu Headeho, který Sotheby's prodal jako nový objev v roce 1994 za 717,500 dolarů. Kopie dnes visí nad jeho krbem.

Dnes se Perenyi vidí jako duchovní dědic umělců, které kopíruje. „Tito muži byli obchodníci,“ říká. Dělali mnohonásobné variace obrazů a zaměstnávali další umělce v jejich ateliéru, aby jim pomáhali kopírovat jejich dílo. „Jsem přesvědčený, že kdyby tito umělci byli dnes naživu, tak by mi poděkovali. Jsem někdo, kdo jejich dílům rozumí a umí je ocenit.“ Když stojím před jedním z Herringových obrazů, Perenyi upozorňuje na lesk srsti koně a křišťálově čistý detail žokejova obličeje. „Nechci si lichotit,“ říká, „ale jsem si jistý, že Herring by byl hrdý tento obraz podepsat.“